



LILLA EDETS  
KOMMUN

**Kallelse Kommunstyrelsens  
folkhälsoutskott**

**Tid: Tisdagen den 24 maj 2016 kl. 08.30**

**Plats: Västra Roten, Kommunhuset i Lilla Edet**

<b>Ärenden</b>	<b>Föredraganden</b>
1. Upprop	
2. Val av justerare samt fastställande av tid för justering	
3. Godkännande av dagordning	
4. Fritidsgårdsutredningen, avstämning	KFN
5. Nytt folkhälsoavtal	Eva-Lena Julin
6. Delegeringsförteckning, information	
7. Valfärdsredovisning Dnr 2016/KS0093	Eva-Lena Julin
8. Närhälsan ansöker om projektmedel 2016/KS0184	Eva-Lena Julin
9. Utvärdering 20 maj, diskussion	Eva-Lena Julin
10. Information från HSN	HSN

Ingemar Ottosson (S)

Ordförande

# Välfärdsredovisning 2015

---

Den kommunala vardagen med beslut och verksamheter påverkar befolkningens välfärd, livskvalitet och levnadsvillkor. En god hälsa har inte bara betydelse för enskilda människors välbefinnande och livskvalitet, utan även för samhällsekonomin. Trots en generellt bättre hälsa i Sverige under de senaste decennierna finns stora sociala skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället. Dessa skillnader har i vissa avseenden ökat. Den nationella folkhälsopolitiken syftar till att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor och de befolkningsgrupper som har den sämsta hälsa skall särskilt uppmärksammas.

Social hållbarhet knyter an till det mer övergripande begreppet hållbar utveckling, som består av tre delar: ekonomisk, miljömässig och social. Dessa delar är ömsesidigt beroende av varandra och för att uppnå social hållbarhet krävs god miljö och ekonomiska förutsättningar. En definition av social hållbarhet är att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. Dessa mänskliga behov är nära förknippade med människors livsvillkor och hälsa. Arbetet för att minska skillnader i hälsa är nära kopplat till arbetet för social hållbarhet. Dels har hälsofrämjande och förebyggande insatser positiv påverkan på samhällsekonomin, miljön, klimatet, tryggheten och den sociala sammanhållningen, dels har insatser inom ovanstående områden en positiv påverkan på hälsan.

## **Folkhälsa och samhällsekonomi**

Folkhälsoarbete syftar till att förbättra hela befolkningens hälsa och bedrivs på samhällsnivå snarare än på grupp- och individnivå. Ytterst handlar folkhälsa om i vilket samhälle vi vill leva.

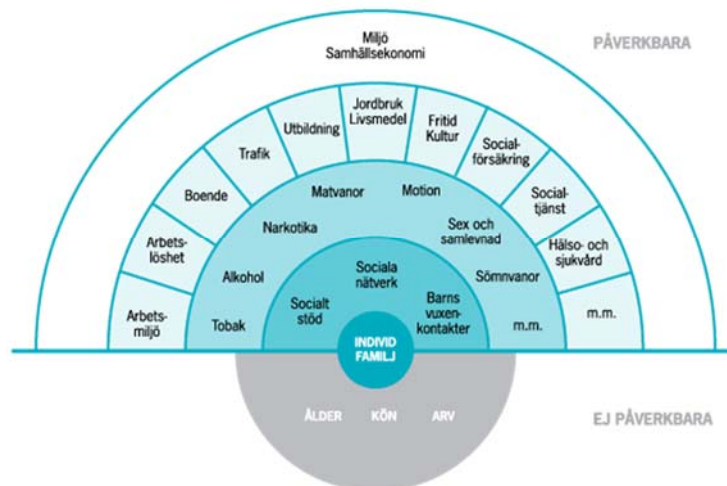
Förutsättningarna för en god hälsa påverkas av livsvillkoren, exempelvis utbildning, sysselsättning, ekonomiska villkor och tillgång till hälso- och sjukvård. De påverkas också av den omgivande livsmiljön, fysisk och psykosocial, där vi bor, arbetar och tillbringar vår fritid samt av individernas egna val och levnadsvanor. Utmaningen i Lilla Edet ligger inte i att övertyga om vikten av att satsa på folkhälsa. Vår utmaning är att kontinuerligt gå från ord till handling. För att göra detta behöver vi information som kan underbygga de viktiga och konkreta beslut som fattas idag och som påtagligt kommer att påverka vår framtid. Att satsa på folkhälsa är att investera för framtiden utifrån ett perspektiv där investeringen sker i människor

Ohälsosamma levnadsvanor och olycksfall kostar samhället minst 120 miljarder kronor per år. Hälften av kostnaderna är en följd av förlorad produktion relaterad till sjukfrånvaro och för tidig död. En fjärdedel är kostnader för hälso- och sjukvård, läkemedel och rehabilitering. Resterande fjärdedel är knutet till bland annat räddningstjänst och kriminalvård.

Investeringar i åtgärder för bättre folkhälsa skapar samhällsekonomiska kostnader i nutid medan vinsterna kommer på lång sikt. Offentliga sektorns fokusering på styrning och uppföljning på kortare tidsperioder, som budgetår och mandatperioder, innebär svårigheter för finansiering av förebyggande arbete. Vinsterna kommer långt senare och ofta inte i form av intäkter utan som uteblivna kostnader. Det förebyggande arbetet skapar med andra ord en kostnadspuckel som sedan övergår till en vinst i form av en friskare och mer produktiv befolkning

Hälsans bestämningsfaktorer är en modell av Dahlgren G. och Whitehead M. som beskriver just vilka faktorer i samhällsorganisationen och människors levnadsförhållanden och levnadsvanor som bidrar till hälsa och ohälsa

Hälsans bestämningsfaktorer



Om människors hälsa och livskvalitet ska påverkas i positiv riktning måste såväl livsvillkor som levnadsvanor förändras. Folkhälsoarbete handlar till stor del om att människor skall kunna känna makt över sin hälsa, att kunna påverka sin livssituation. Då måste det även finnas förutsättningar för individen att kunna påverka sin situation. Synen på folkhälsoarbete som ett socialt förändringsarbete innebär också att det blir en angelägenhet inte bara för professionella folkhälsoarbetare utan för hela samhället.

### Välfärdsredovisning

Ett välfärdsbokslut ska spegla befolkningens hälsotillstånd och välbefinnande över tid. Välfärdsbokslutet ger kunskap om människors livsvillkor och är till för att användas vid politisk styrning och uppföljning. Bokslutet gör inte anspråk på att ha förklaringar till alla uppgifter och förändringar. En förhoppning är att många deltar i att analysera resultatet och då särskilt de som är specifikt kunniga inom sina områden.

Som grund till välfärdsbokslutet ligger regeringens övergripande målsättning "Skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen." med elva målområden [www.folkhalsomyndigheten.se](http://www.folkhalsomyndigheten.se)

Välfärdsredovisningen är en bred beskrivning av kommunbefolkningens levnadsvillkor och hälsa ur ett välfärds perspektiv, hur levnadsvillkoren skiljer sig mellan olika områden och grupper samt hur utvecklingen ser ut över tid. Den utgår från ett lokalt perspektiv, med övergripande syfte att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor hos kommunens medborgare, samt ett ekologiskt hållbart samhälle.

Välfärdsredovisningen handlar inte om siffror i form av pengar. Ord som rambudget, detaljbudget och investeringsbudget lyser med sin frånvaro. I stället bildar begrepp som exempelvis jämställdhet, trygghet, ålderdom, fattigdom, sjukdagar, tidiga aborter och utbildningsnivå delar av ett dokument som rör det viktigaste av allt för oss som invånare, nämligen vår hälsa. Vidare syftar välfärdsredovisningen till att utveckla metoder och arbetsformer för styrning och uppföljning av kommunal verksamhet där välfärd och hälsa står i centrum, införa samt införliva dessa i den

ordinarie beslutsfunktionen och i de reguljära styr- och uppföljningssystemen. Välfärdsredovisningen utgör även ett underlag för politiker och tjänstemän för att se samband mellan fattade beslut och uppnådda resultat, och kan komplettera det ekonomiska bokslutet med välfärdsmått.

I denna redovisning finns såväl glädjande resultat som mindre upplyftande. Det är viktigt att resultaten – positiva som negativa – tas på allvar för fortsatt arbete med positivt resultat för de områden som identifieras som utmaningar. I vissa fall kommer det kanske att krävas beslut som kostar pengar, i andra fall kanske ett förändrat arbetssätt. Välfärdsredovisningen är således ett viktigt dokument för såväl politiker som anställda i Lilla Edets kommun.

### Nyckeltal

Ett begränsat urval av nyckeltal har gjorts i denna redovisning utifrån målområdena i den kommunala handlingsplanen för folkhälsa samt de nationella målen. Nyckeltal är en variabel som mäter eller utvisar ett förhållande. Nyckeltalet som används i välfärdsredovisningen måste ha relevans för hälsoutvecklingen och mäta något som påverkar människors hälsa. Dessutom ska nyckeltalet vara möjligt att påverka på lokal nivå och om möjligt direkt kunna knytas till vissa specifika verksamheter. Nyckeltalet ska möjliggöra en jämförelse över tid eller med andra geografiska områden.

### Ekonomiska och sociala förutsättningar

Ekonomisk och social trygghet är en av de mest grundläggande förutsättningarna för god hälsa på lika villkor. Det finns ett positivt samband mellan en god folkhälsa och ett samhälle präglad av ekonomisk och social trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, jämställdhet och rättvisa.

Ekonomisk stress och social otrygghet orsakar ohälsa, framför allt psykisk, och leder till ökad ojämlikhet hälsomässigt.

Resultat från Folkhälsomyndigheten nationella folkhälsoenkät visar att nedsatt psykiskt välbefinnande är vanligare bland personer som har socialbidrag, är i ekonomisk kris, saknar kontantmarginal, är låginkomsttagare eller är arbetslösa. Unga personer som flyttat hemifrån har, generellt sett, en sämre ekonomi än andra grupper.

Ojämlika inkomster påverkar den genomsnittliga hälsolivån i ett samhälle. Stor ojämlikhet i inkomstnivå minskar den genomsnittliga hälsolivån.

### Antal personer med ekonomiskt stöd i Lilla Edets Kommun 2012-2015

Försörjningsstöd	2012	2013	2014	2015
Antal hushåll under året	416	392	403	351
Antal barn >16år i hushåll med försörjningsstöd	198	202	216	144

Källa: Individnämndens årsrapport 2015, Lilla Edets Kommun

Ekonomiskt bistånd är tänkt att fungera som ett sista skyddsnät för den som har tillfälliga ekonomiska problem. Stödet ska garantera att man får en skälig levnadsnivå, men ska också utformas så att man kan klara sig själv i fortsättningen, dvs. stärka den enskilde att leva ett självständigt liv. Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, har alla barn rätt till en skälig levnadsstandard. Staten och kommunen ska sträva efter att förverkliga barnets sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter. I välfärdssamhället Sverige innebär barnfattigdom mycket sällan att barn behöver svälta eller frysa av ekonomiska skäl. Det handlar mer om att inte ha samma möjligheter som de flesta barn har i Sverige i dag.

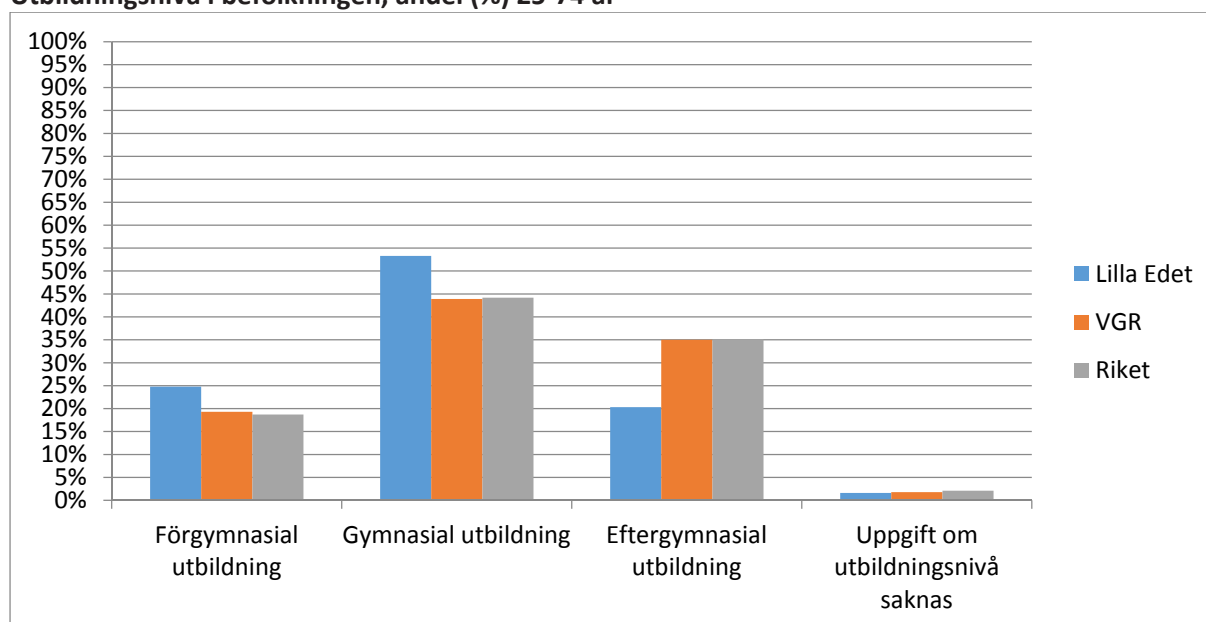
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd i Lilla Edets Kommun har minskat från 2014 till 2015. Antal hushåll med barn under 16 år har minskat från 2014 till 2015. Det går inte från de sista årens siffror går det inte att utläsa någon trend mot minskning eller ökning av antalet hushåll med ekonomiskt stöd.

### Utbildningsnivå

Utbildningsbakgrund är en viktig bestämningsfaktor för hälsa eftersom den i hög grad påverkar möjligheterna för att välja yrken/arbeten med god lön och där arbetet inte präglas av överrisker för ohälsa eller skador.

Eftergymnasial utbildning är en viktig bestämningsfaktor för hälsa eftersom den i hög grad påverkar möjligheterna att välja yrken/arbeten med god lön och där arbetet inte präglas av överrisker för ohälsa eller skador. Ur hälsosynpunkt är arbeten med höga utbildningskrav ofta gynnsamma. Studier har visat att personer med låg utbildningsnivå har en ökad risk att drabbas av sjukdom och för tidig död jämfört med personer med hög utbildning. Andelen personer med eftergymnasial utbildning har ökat, speciellt bland kvinnor.

### Utbildningsnivå i befolkningen, andel (%) 25-74 år



Källa: Folkhälsomyndigheten, Folkhälsodata

Utbildningsnivån i Lilla Edets kommun är lägre jämfört med såväl riket som Västra Götalandsregionen. Kommunen har en proportionellt större andel av befolkningen som endast har förgymnasial utbildning. Det är 22,6 % av befolkningen 25-74 år jämfört med 16 % i riket och 16,8 % i regionen.

Den proportionella andelen av befolkningen som har en eftergymnasial utbildning är betydligt lägre. I Lilla Edets kommun är det 20,3 % som har eftergymnasial utbildning jämfört med att det i regionen är det 35 % och i riket 35,1 %. Fler kvinnor än män har eftergymnasial utbildning i Lilla Edet vilket följer den generella bilden av utbildningsnivå i Sverige

### Andelen behöriga till gymnasieskolan

Förhållanden under barn- och ungdomsåren har stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. De viktigaste faktorerna för barns och ungas hälsa är familj, skola och fritid.

Genom insatser som påverkar familje- och skolförhållanden kan barns och ungdomars hälsa främjas och skillnader i uppväxtvillkor utjämnas. Kraven på utbildning för inträde på arbetsmarknaden har ökat påtagligt. Genomgången utbildning innebär konkurrensfördelar, ökad valfrihet och minskad sårbarhet vid strukturförändringar. Utbildning och erfarenhet är tillgångar när levnadsvillkoren förändras.

Under sin uppväxt tillbringar barn mer än 15 000 timmar i skolan. Barnens hälsa påverkas exempelvis av det psykosociala klimatet mellan eleverna, skolans fysiska utformning och elevernas möjlighet att utöva inflytande över skolarbetet. En god skolmiljö kännetecknas av lärare som är tydliga och goda vuxna förebilder och har tydliga och realistiska krav på eleverna.

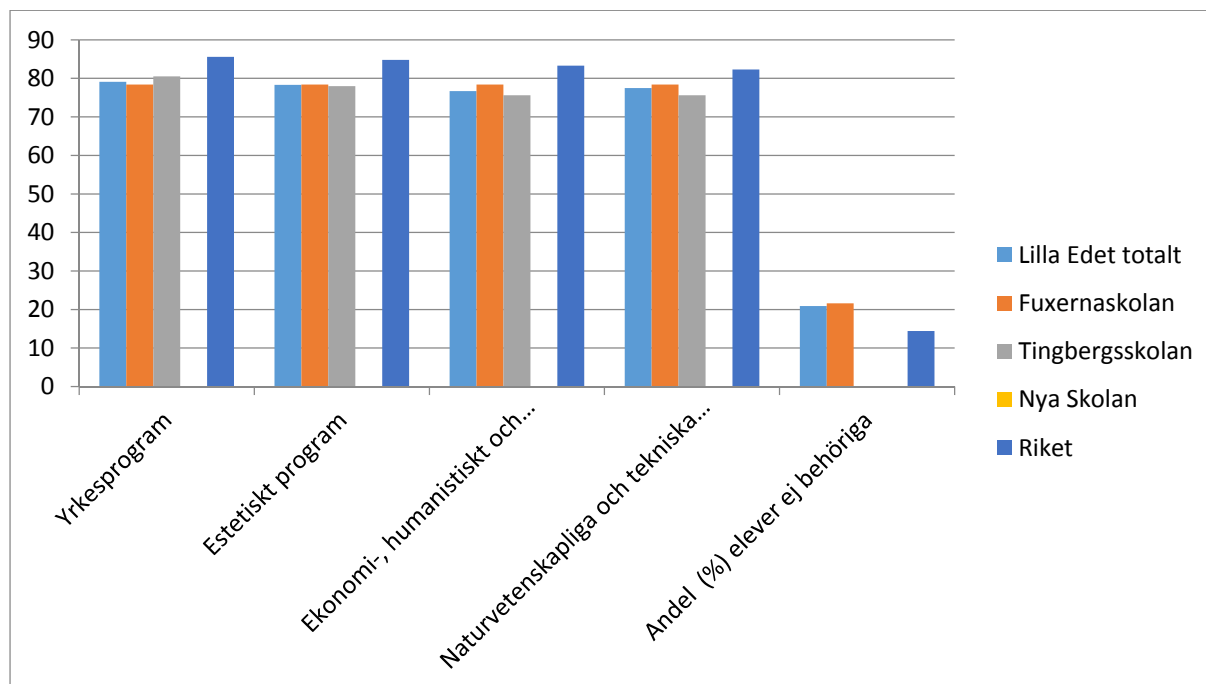
#### Andel ej behöriga till gymnasieskolan 2013-2015

	2013	2014	2015
Lilla Edet	14 %	9,2	20,9
Fuxernaskolan	..	..	21,6
Tingbergsskolan	..	..	..
Nya Skolan	..	..	..
Riket	12,4 %	6,7	14,4

Källa: Skolverket/SIRIS

Om resultatet är färre än 10 elever, dubbelprickas den och två prickar (..) visas istället för utfall. Om uppgift saknas visas en prick (.) istället för utfall.

#### Grundskolan – andel (%) behöriga till gymnasieskolan 2015



Källa: Skolverket/SIRIS

För att vara behörig till ett nationellt program från läsåret 2011/2012 måste eleven ha godkänt i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik. Den som väljer att studera på ett

yrkesprogram måste ha godkända betyg i ytterligare fem ämnen, det vill säga totalt åtta. För de högskoleförberedande programmen gäller godkända betyg i nio ämnen till, sammanlagt tolv Bristande baskunskaper begränsar möjligheterna till vidare studier och delaktighet i samhället i övrigt. Observera att om andelen ej behöriga beräknas på få elever så att andelen som ej är behörig motsvarar 1-4 elever visas behörig som ~100 istället för utfall enligt skolverkets statistik vilket kan ge en något missvisande bild i diagrammet ovan. Från 2013 har Nya Skolan lagts till. Dock har Nya Skolan för få elever för att kunna redovisa behörighetsstatistik

### Hälsa i arbetslivet

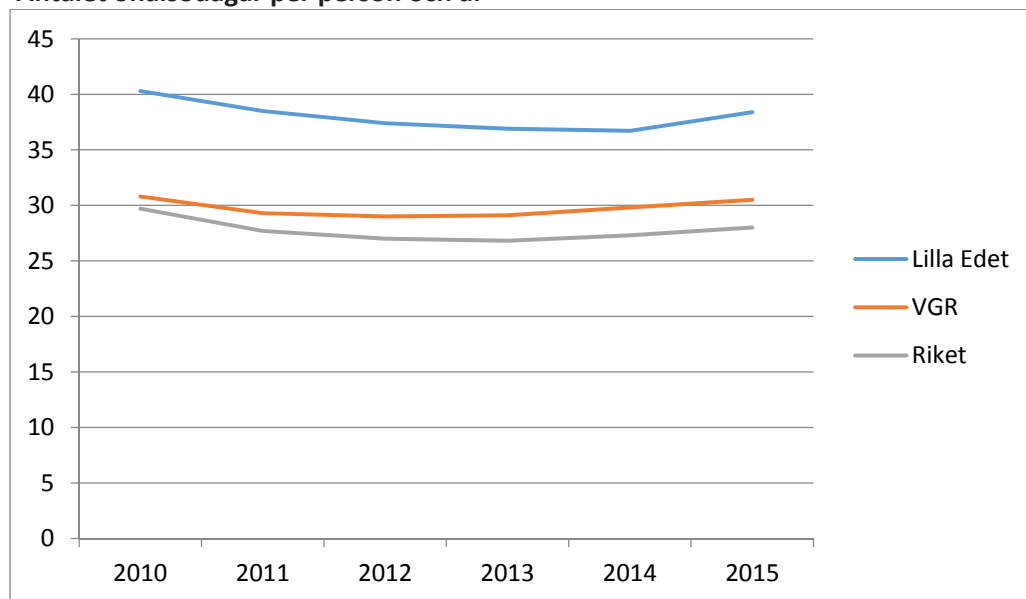
Ett hälsosamt vuxen- och arbetsliv har många olika bestämningsfaktorer.

Arbete ger förutom inkomst även social identitet och socialt stöd som kan bidra till en god hälsa. Arbetslivet berör stort sett alla under en stor del av livet. Arbetsmiljön och anställningsformerna påverkar hälsan i arbetslivet, men också möjligheten till balans mellan arbete och fritid.

Det finns samband mellan hälsa i arbetslivet och ekonomisk tillväxt. En god folkhälsa är en drivkraft för utveckling och tillväxt på samma sätt som utbildning och infrastruktur.

Graden av deltagande och inflytande i samhället påverkar vuxna människors hälsa och sociala förhållanden. Därför bör en hög delaktighet bland alla grupper av befolkningen eftersträvas i ett jämlikt samhälle.

Antalet ohälsodagar per person och år



Källa: Försäkringskassan

Ohälsotalet är ett mått på antal utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjuk- och aktivitetsersättning (före 2004 förtidspension och sjukbidrag) från socialförsäkringen per registrerad försäkrad i åldrarna 16-64. Alla dagar är omräknade till "heldagar" - t.ex. två dagar med halv ersättning blir en dag. Dagar med sjuklön från arbetsgivare ingår inte i ohälsotalet. Ohälsotalet är antal ersatta dagar per inskriven försäkrad hos Försäkringskassan i åldern 16-64 år under en tolv månadersperiod.

Ohälsotalet i Lilla Edets kommun var år 2015 38,4 dagar jämfört med år 2010 då det var 40,3 dagar. Sett till ohälsotal ligger Lilla Edet bland de högsta i regionen. Ser man till kön har kvinnor betydligt

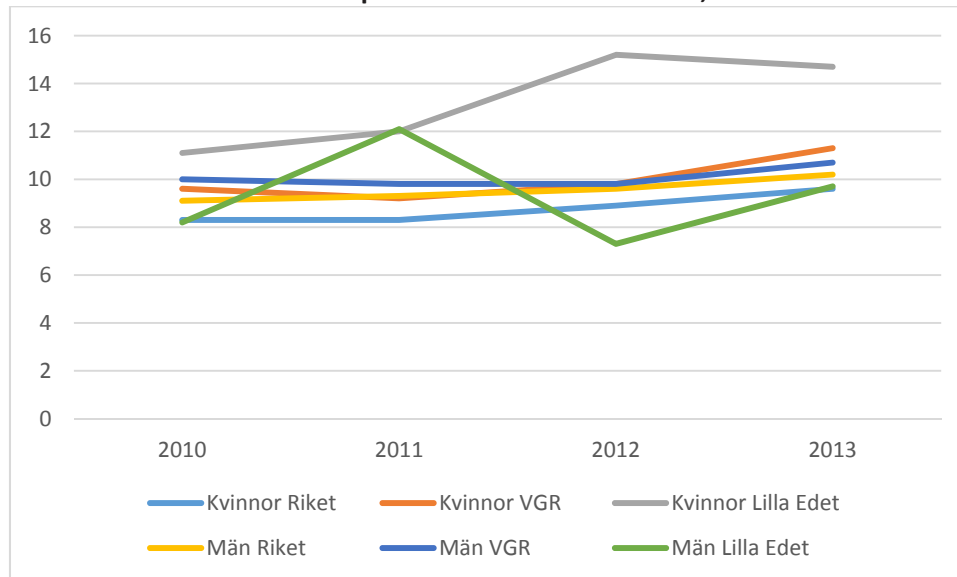
högre ohälsotal än män. Både män och kvinnor i Lilla Edets kommun har ett högre ohälsotal än resten av landet.

### Arbets skador

Negativa aspekter av arbetsmiljön kan resultera i allt från huvudvärk och irritation till cancer och dödsolyckor. Den vanligaste orsaken till anmälda arbets skador, långvarig sjukskrivning och förtidspension är ergonomiska belastningsfaktorer.

Arbets skador inkluderar både arbetsolycksfall och arbetssjukdomar och är miljöbetingade hälsoproblem.

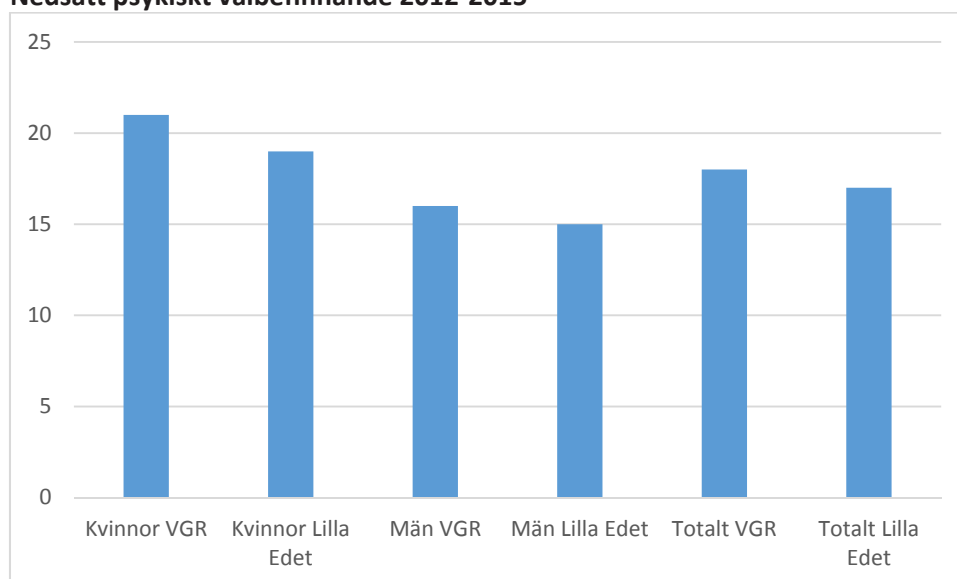
### Antal anmälda arbets skador per 1000 förvärvsarbetande, 20-64 år



Källa: Folkhälsomyndigheten, Folkhälsodata

Utvecklingen av arbets skador 2010 till 2013 hos invånare i Lilla Edets kommun skiljer sig mot riket och regionen genom att det tycks som om kvinnor i Lilla Edet i något högre grad drabbas av arbets skador i förhållande till riket och regionen.

### Nedsatt psykiskt välbefinnande 2012-2015





Psykisk ohälsa är ett övergripande begrepp som innefattar en rad olika aspekter av psykiska problem. Det gäller allt från självrapporterade besvär såsom trötthet, oro och ångest, till depression och andra psykiatriska sjukdomar. Det psykiska välbefinnandet påverkas av en mängd olika faktorer som exempelvis individens förmåga att hantera stress, arbetslöshet, ekonomisk utsatthet eller social isolering. I nedsatt psykiskt välbefinnande ingår andel som uppgett att de haft självmordstankar de senaste tolv månaderna och andel som registrerats i sjukvården med psykiatrisk diagnos, 2013. De vanligaste är depressioner, ångest, alkoholberoende och för äldre demens.

Källa: Hälsa på lika villkor 2015

### Levnadsvanor

I Sverige har vi fri abort och kvinnan har rätt att själv fatta beslut om sin kropp. År 1975 infördes abortlagen som innebär att kvinnor i Sverige själva kan fatta beslut om abort, utan tillstånd från vare sig partner eller myndigheter. I samband med detta infördes flera åtgärder för att försöka förebygga aborter, bland annat subventionering av preventivmedel.

### Antal aborter 15-19 år

	2005-2009	2006-2010	2007-2011	2008-2012
Västra Götalands län	23,8	23,1	18,4	20,8
Lilla Edet	31,7	26,3	22,6	31,2

Källa: Folkhälsomyndigheten, folkhälsodata

Här redovisas antal aborter per 1 000 kvinnor, medelvärden för respektive period. I Lilla Edets kommun har antalet aborter ökat och indikatorn visar också att Lilla Edets kommun har en högre andel aborter än vad regionen har i snitt. Det saknas färskare uppgifter då Socialstyrelsen har slutat att redovisa abortstatistik på kommunnivå.

### Andel rökare under graviditet och vid inskrivning

Rökning under graviditeten medför de vanliga riskerna för kvinnan, men är dessutom ett allvarligt hot mot fostrets liv, hälsa och utveckling. Barn som utsätts för föräldrarnas tobaksrök drabbas oftare av luftvägsinfektioner, astma, allergi och annan överkänslighet. Allt färre gravida röker nu jämfört med tio år sedan.

Rökvanor under graviditet och tidiga spädbarnsår har stor betydelse för barnets hälsa. Mammans rökning ökar risken för missfall och för tidig födsel med ökad risk för död och sjuklighet hos barnen. Föräldrars rökvanor under spädbarnstiden och uppväxten påverkar också barnens hälsa varför det är angeläget att följa utvecklingen av tobaksbruket under dessa skeden i livet.

### Andel rökare under graviditet och vid inskrivning

	2006-2010	2011	2012	2013
Västra Götalands län	6,7	6,8	6,8	5,7
Lilla Edet	13,9	16,2	17,2	14,5

Källa: Folkhälsomyndigheten, Folkhälsodata

Här redovisas andel (%) av gravida vid inskrivning till mödravårdscentral under perioden. Medelvärden för perioden. I Lilla Edets kommun är andelen rökande gravida betydligt högre än i regionen.

## Trygghet

Trygghet och säkerhet är centrala värden för vår livskvalitet. Alla invånare skall kunna känna sig trygga för sin personliga säkerhet och sin egendom i sina hem, på offentliga platser och i olika institutioner. Trygghet är ett av de mest grundläggande och starkaste mänskliga behoven och är centralt för människors välbefinnande. Trygghet är en subjektiv känsla som inte behöver ha sin grund i faktisk risk. Forskning tyder på att människor med goda levnadsomständigheter känner mindre oro/rädsla än människor som lever under mer osäkra förhållanden. Det finns även samband mellan känslan av trygghet i grannskapet och självskattad fysisk och psykisk hälsa.

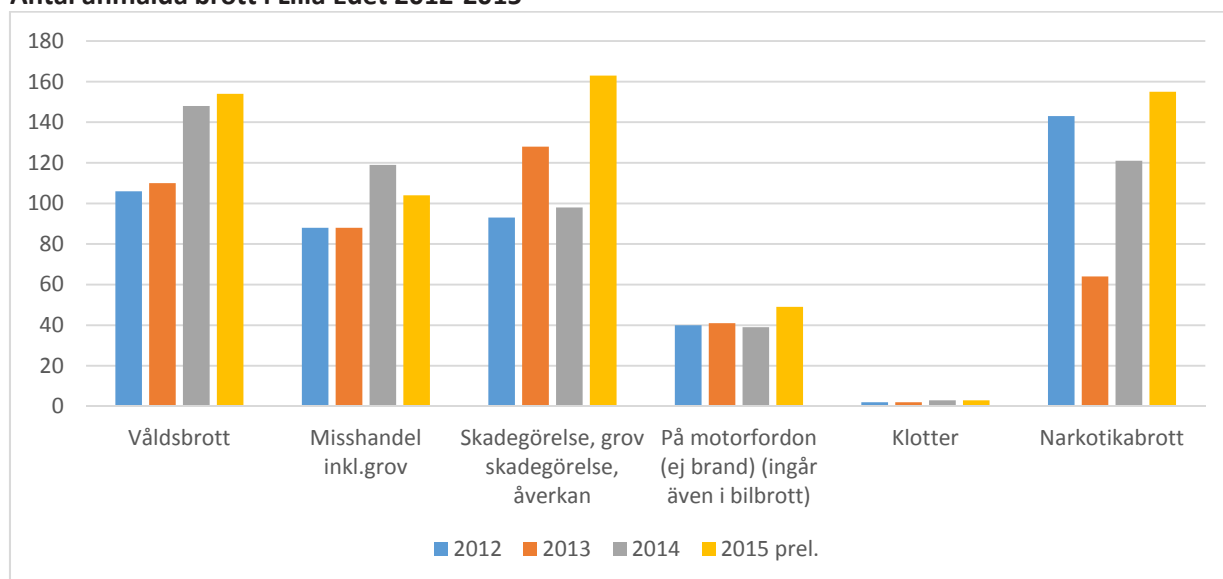
En hög brottslighet är ett hot mot tryggheten och vittnar om ett samhälle där alltför många lever i ett utanförskap. Kvinnofrid - hot och våld i nära relationer är ett folkhälsoproblem med ett stort mörkertal. När det gäller statistik är det svårt att säga hur stora mörkertalen är. Enligt Brottsförebyggande rådet uppger hälften av de personer som utsatts för brott att de inte anmält händelsen till polisen.

Misshandel är en av de brottstyper där statistiken påverkas av förändringar i benägenheten att anmäla brott. Mörkertalet bland misshandelsfallen är stort, endast en liten del av alla fall kommer till rättsväsendets kännedom.

En stor del av all misshandel är relaterad till alkohol och sker på allmän plats, oftast mellan personer som inte känner varandra sedan tidigare. Vid denna typ av misshandel är det vanligast att både offer och förövare är män. I takt med att vi i Sverige oftare dricker alkohol på krogen i stället för hemma, har också misshandeln mellan män minskat i bostäder och på andra platser inomhus. När misshandel sker i hemmet är det oftast en kvinna som är offret. Antalet anmälda misshandelsbrott utomhus har under flera år minskat i hela landet. När färre brott blir anmälda behöver det i sig inte betyda att den faktiska brottsligheten minskar. Men de senaste åren har även antalet patienter som får sjukvård för våldsbrott minskat, samtidigt som färre personer uppger att de har blivit utsatta för misshandel i offerundersökningar som exempelvis den Nationella trygghetsundersökningen.

I Lilla Edets Kommun är det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet ett prioriterat verksamhetsområde. Arbetet med trygghet och säkerhet sker såväl inom kommunens verksamheter som i samverkan med andra aktörer i och omkring kommunens område. Lilla Edets kommun har tillsammans med Polisen och kommuninvånare bildat fler grannsamverkansföreningar för att öka trivsel och trygghet i närområdet och motverka brottslighet.

### Antal anmälda brott i Lilla Edet 2012-2015



Källa: BRÅ, Kriminalstatistik

Ett av kriminalstatistikens syften är att visa hur brottsligheten ser ut i samhället, vilket är svårt att göra exakt, eftersom det bara är de brott som anmäls till och hanteras av polis, tull, åklagare och domstol som finns med i statistiken. Det innebär att den anmälda brottsligheten inte är densamma som den faktiska brottsligheten, ökningen kan till exempel bero på att det blivit vanligare att brotten anmäls. Antalet anmälda brott i kommunen är ungefär samma som förra året.

Under det senaste året har totala skadegörelsebrotten ökat något i Lilla Edet, Antalet anmälda klotter ligger kvar på samma nivå som 2014 och ligger på en låg nivå med få anmälda fall. I Riket ökar både skadegörelse och klotter.

*Andelen våldsbrott totalt är oförändrad sedan 2014. De flesta våldsbrotten är ofta kopplade till alkoholkonsumtion.*

Mäns våld mot kvinnor är ett utbredd samhällsproblem, och är ett allvarligt hot mot kvinnors trygghet och hälsa. Enligt brottsstatistik från Brotts förebyggande rådet (BRÅ) dödas i genomsnitt 20 kvinnor varje år av en närstående i Sverige. Det utgör en femtedel av alla fall av mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång som förekommer i Sverige. Det innebär dessutom stora ekonomiska kostnader för samhället, individen och framtida generationer.

Lilla Edets kommun arbetar utifrån den handlingsplan mot våld i nära relationer som är antagen av Kommunfullmäktige. Handlingsplanen fokuserar på utbildning, samverkan och information. Socialtjänsten – i samverkan med polis och kvinnojourer – arbetar med att stödja kvinnor, barn och män som är i behov av stöd och hjälp.

Lilla Edets kommun har ett avtal med kriscentrum för kvinnor i Trollhättan sedan starten 1983 och på kriscentrum har ökat behov av stöd och skydd för kvinnor som lever i en destruktiv miljö uppmärksammas. Det senaste årets satsningar på utbildning och information till såväl personal som allmänhet kan ha ökat anmälningsbenägenheten för denna typ av brott. För att nå en nollvision som kommunen strävar efter gällande våld i nära relation behöver också män få ökade möjligheter till stöd.

#### Utsatta Barn

Utsatta barn är barn som utsätts för våld och sexuella övergrepp samt barn som bevittnat våld i hemmet. Enligt en undersökning från Rädda Barnen finns det mellan 100 000 och 190 000 flickor och pojkar i Sverige som bevittnar och upplever våld i hemmet. Rädda Barnen uppskattar också att så många som var tionde barn någon gång har upplevt våld i sitt eget hem.

Sedan år 2007 har Lilla Edet tecknat ett barnhusavtal med Trollhättan där fem verksamheter samverkar kring utsatta barn. Inom barnhusets verksamhet har de haft 23 stycken nyanmälda barn från Lilla Edets Kommun under året och personalen har haft drygt 702 konsultationer totalt då statistiken inte är uppdelad på Trollhättan och Lilla Edet. Antalet nyanmälda barn har ökat sedan 2011 och en förklaring till att detta kan bero på att mörkertalet minskat, personal har blivit bättre på att se signaler och att barnhusets verksamhet har blivit alltmer förankrad och känd både bland personal och bland allmänheten.

## Ansökan om projektmedel för att stödja seniorträning som bedrivs i IK Bergaströms lokaler.

### Bakgrund

Tidigare har Närhälsan Lilla Edets sjukgymnaster varit på IK Bergaströms gym för att stötta seniorerna i utförande av deras träning vilket har varit uppskattat och önskas en fortsättning av.

Många av patienterna på Närhälsan Lilla Edets rehabmottagning som behöver fortsätta sin träning efter avslutad behandling känner en stor osäkerhet kring att börja träna i andra lokaler med okända redskap. Det har framkommit önskemål om att introduktion av sjukgymnast skulle hjälpa dem ta detta steg.

### Syfte

Introducera nya deltagare samt stödja gamla deltagare i gymträning på IK Bergaströms gym.

### Mål

Att de äldre som deltar i seniorträning vidmakthåller en regelbunden träning med god teknik.

Att fler känner sig trygga med att påbörja träning i gymmiljö som egenvård.

### Tidsplan

Bemanna ett träningstillfälle/månaden på IK Bergaströms gym under 2016.

### Målgrupp

Äldre kommuninvånare i eget boende.

### Ansökan om projektmedel

För att uppfylla dessa mål under 2016 beräknas ett besök i månaden vilket motsvarar en totalsumma på 11000 kr.

Närhälsan Lilla Edet  
Rehabmottagning  
Järnvägsgatan 8  
463 30 Lilla Edet  
Tel. 0520-48 88 70

## Ansökan om projektmedel för att stödja seniorträning som bedrivs i IK Bergaströms lokaler.

### Bakgrund

Tidigare har Närhälsan Lilla Edets sjukgymnaster varit på IK Bergaströms gym för att stötta seniorerna i utförande av deras träning vilket har varit uppskattat och önskas en fortsättning av.

Många av patienterna på Närhälsan Lilla Edets rehabmottagning som behöver fortsätta sin träning efter avslutad behandling känner en stor osäkerhet kring att börja träna i andra lokaler med okända redskap. Det har framkommit önskemål om att introduktion av sjukgymnast skulle hjälpa dem ta detta steg.

### Syfte

Introducera nya deltagare samt stödja gamla deltagare i gymträning på IK Bergaströms gym.

### Mål

Att de äldre som deltar i seniorträning vidmakthåller en regelbunden träning med god teknik.

Att fler känner sig trygga med att påbörja träning i gymmiljö som egenvård.

### Tidsplan

Bemanna ett träningstillfälle/månaden på IK Bergaströms gym under 2016.

### Målgrupp

Äldre kommuninvånare i eget boende.

### Ansökan om projektmedel

För att uppfylla dessa mål under 2016 beräknas ett besök i månaden vilket motsvarar en totalsumma på 11000 kr.